

רע"פ 8106/15 - אסולין הורטנסה נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה- בני ברק

בבית המשפט העליון
רע"פ 8106/15

כבוד השופט א' שהם
1. אסולין הורטנסה
2. מאיר אסולין
נגד

לפני:
המבקשים:

הועדה המקומית לתכנון ובניה- בני ברק

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית
המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום
15.10.2015, בעפ"א 34055-07-15, שניתן
על-ידי כב' השופט י' לוי

המבקשים: בעצמם

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט י' לוי), בעפ"א 34055-07-15, מיום 15.10.2015, בגדרו נדחה ערעורם של המבקשים על פסק דינו של בית משפט השלום בבני ברק, בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים (כב' השופט א' סלע) (להלן: בית המשפט לעניינים מקומיים), בת"פ 606/14, מיום 7.5.2015.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקשים, אם ובנה, הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות תכנון ובניה, שהם ביצעו במקרקעין שבבעלותה של המבקשת 1, בגוש 6123, חלקה 214, שבעיר בני ברק (להלן: החלקה). כנטען בכתב האישום, בתאריכים שונים, בין השנים 2010 ל-2014, בוצעה בחלקה בנייה ללא היתר, ובניגוד לתכנית, בכך שנבנתה בה פרגולת עץ מעל למשטח בטון קיים, בשטח של כ-6 מ"ר (להלן: הפרגולה); ונתחם שטח של כ-12 מ"ר בבד

עמוד 1

ברזנט, באופן החוסם גישה של יתר דיירי הבניין לבלוני הגז. עוד נטען, כי המבקשים השתמשו בשטח מסויים מן החלקה לצורך אחסון ציוד אישי, דבר המהווה שימוש חורג בחלקה. כתב האישום ייחס, אפוא, למבקשים עבירות של ביצוע עבודה במקרקעין ללא היתר, ושימוש במקרקעין ללא היתר, לפי סעיפים 145, 204, 205, ו-208 לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965.

3. ביום 7.5.2015, לאחר ניהול משפט הוכחות, החליט בית המשפט לעניינים מקומיים להרשיע את המבקשים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום. נקבע, כי המשיבה הוכיחה, מעבר לספק סביר, כי נעשו בחלקה בנייה ושימושים החורגים מן ההיתר שניתן לגביה. אשר לטענת המבקשים, לפיה הפרגולה שימשה כסוכה, לצורך חג הסוכות, קבע בית המשפט לעניינים מקומיים כי סוכה זו נותרה על כנה למשך כל השנה. עוד נדחתה, בהקשר זה, הטענה לפיה מדובר בפרגולה תקנית, שאינה מחייבת היתר. זאת שכן, לא זו בלבד שהמבקשים תחמו את השטח שמתחת לפרגולה, באמצעות דפנות ודלת, אלא שהקמתה של הפרגולה נעשתה בשטח משותף, שאינו מצוי בבעלותם הבלעדית של המבקשים, כלל ועיקר. בית המשפט לעניינים מקומיים הוסיף וקבע, כי אין ממש בטענת המבקשים, כי נעשתה נגדם אכיפה בררנית על-ידי המשיבה. נקבע, כי בניגוד לחריגות בנייה, אשר, לטענת המבקשים, ביצעו שכניהם, העבירות מושא כתב האישום דנן מהוות עבירות "טריות", דהיינו שהן בוצעו בשנים האחרונות. על רקע זה, ובשים לב להתנהלותם של המבקשים, אשר, לאחר שנהרסה הבנייה באמצעות צווי הריסה, חזרו והקימו בנייה זו, שלוש פעמים מחדש; ולעובדה שהמשיבה לא מיהרה להגיש נגד המבקשים כתב אישום, והעדיפה, תחילה, אפיק של צווי הריסה מינהליים נגדם, נדחתה טענתם של המבקשים, בדבר הגנה מן הצדק.

4. בגזר דין, מיום 4.6.2015, נתן בית המשפט לעניינים מקומיים את דעתו לחומרת העבירות שביצעו המבקשים, ובפרט לחומרה היתרה המשתקפת מכך שהם שבו ובנו בחלקה ללא היתר, פעם אחר פעם, חרף הריסת הבנייה על-ידי המשיבה. לכך יש להוסיף, כך נקבע, את העובדה שהבנייה בוצעה בשטח משותף. עוד זקף בית המשפט לעניינים מקומיים לחובת המבקשים, את כפירתם במיוחס להם; ואת היעדר נטילת האחריות על-ידם למעשיהם. לצד זאת, בשים לב למצבם הכלכלי של המבקשים; ולכך שהיקף הבנייה החורגת אינו גדול, החליט בית המשפט לעניינים מקומיים להשית על כל אחד מהמבקשים קנס כספי מידתי, בסך 2,000 ₪. עוד הוטלה על המבקשים, התחייבות כספית, בסך 8,000 ₪, למשך שנתיים, להימנע מביצוע עבירות לפי חוק התכנון והבנייה. כמו-כן, הוציא בית המשפט לעניינים מקומיים צו למבקשים להפסיק את השימוש החורג בחלקה, ולהרוס את הבניה האסורה.

5. המבקשים לא השלימו עם תוצאה זו, וערערו עליה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו. לאחר ששמע את טענות הצדדים, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את ערעורם של המבקשים, על שני חלקיו. בית המשפט המחוזי קיבל את כלל ממצאיו העובדתיים של בית המשפט לעניינים מקומיים, ולא מצא כל הצדקה להתערב בהם.

נקבע, כי הפרגולה לא שימשה, כטענת המבקשים, אך ורק לצורך חג הסוכות; וכי אין מדובר בפרגולה תקינה, שהקמתה אינה טעונה היתר. עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי אין ממש בטענת המבקשים, לפיה השטח בו בוצעה הבנייה הוא שטח פרטי. אשר לטענת ההגנה מן הצדק, נקבע כי קיימים הבדלים משמעותיים בין חריגות הבנייה של המבקשים לבין חריגות הבנייה של שכניהם בבניין. הבדלים אלו, כך לשיטתו של בית המשפט המחוזי, הצדיקו את ההבחנה שערכה המשיבה ביניהם. לבסוף, החליט בית המשפט המחוזי לדחות גם את ערעורם של המבקשים על חומרת העונש, באשר, לעמדתו של בית המשפט המחוזי, גזר הדין "נוטה במידה לא מבוטלת לקולא".

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה שלפניי טענו המבקשים, אשר אינם מיוצגים, כי שגה בית המשפט המחוזי בדחותו את ערעורם. לטענת המבקשים, הגשת כתב האישום נגדם מקורה באכיפה סלקטיבית של המשיבה, וזאת, כך נטען, לאור העובדה ששכניהם של המבקשים ביצעו בעצמם בנייה מסוכנת בבניין, ללא כל היתר. תמיכה לכך, מצאו המבקשים בעדותו של השמאי יעקב שפיר, אשר העיד על חריגות הבנייה הרבות שבוצעו בבניין. לטענת המבקשים, לא ניתנה להם הזכות להעלות טענותיהם בפני בית המשפט המחוזי. עוד השיגו המבקשים, על הקביעה לפיה הם חסמו את גישת דיירי הבניין לבלוני הגז. נטען, בהקשר זה, כי הוחלט, זה מכבר, בתיק אחר, להעביר את בלוני הגז לצד השני של הבניין. המבקש 2 טען בנוסף, כי לא הוכחה מעורבותו בבניה החורגת הנטענת נגדו, וזאת בפרט לאור העובדה שהוא איננו בעל הזכויות הנכס. על רקע זה, כך טען המבקש 2, לא היה מקום להגיש נגדו את כתב האישום, מלכתחילה.

דיון והכרעה

7. כלל הוא, כי מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" שמור למקרים חריגים ביותר, בהם מתעוררת שאלה משפטית כבדת משקל או סוגייה ציבורית עקרונית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה, או כאשר קיים חשש כי נגרם למבקש אי-צדק של ממש או עיוות דין חמור (רע"פ 5558/15 דמרי נ' מדינת ישראל (24.11.2015); רע"פ 7793/15 נג'אר נ' מדינת ישראל (19.11.2015); רע"פ 7841/15 אילוז נ' מדינת ישראל (19.11.2015)). לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על צרופותיה, הגעתי לכלל מסקנה כי בקשה זו אינה עונה על אמות המידה שנקבעו למתן רשות ערעור. זאת שכן, הבקשה נוגעת במובהק לעניינם הקונקרטי של הצדדים לה, והיא אינה מעוררת שאלה משפטית מהותית. מטעם זה, אינני רואה מקום להיעתר לבקשה לרשות ערעור.

8. בבחינת למעלה מן הנדרש, אוסיף כי אין בידי לקבל את טענותיהם של המבקשים, גם לגופו של עניין. עיקר השגותיהם של המבקשים נעוץ בממצאיו העובדתיים של בית המשפט לעניינים מקומיים. ואולם, כידוע, לא בנקל

תתערב ערכאת הערעור בממצאים כגון דא, באשר הערכאה הדיונית היא שמתרשמת באופן ישיר ובלתי אמצעי מן העדים שהופיעו לפניה, וביכולה לתור אחר "אותות האמת" שהתגלו בעדותם, ולהסיק את המסקנות בדבר מהימנותם (רע"פ 3319/15 שקיראת נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (20.7.2015); רע"פ 4150/15 בר כוכבא נ' מדינת ישראל (18.6.2015)). כלל זה נכון כפליים, כאשר מדובר בבקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

במקרה דנא, לא מצאתי כל הצדקה להתערב בקביעותיו העובדתיות של בית המשפט לעניינים מקומיים, הן באשר להוכחת ביצוע העבירות על-ידי המבקשים, מעבר לספק סביר; והן בנוגע לדחיית טענת האכיפה הבררנית, אותה הם העלו. שוכנעתי, כי לא דבק כל פגם, בנסיבות העניין, בהגשת כתב האישום נגד המבקשים, להבדיל משכניהם, והנני תמים דעים, בהקשר לכך, עם הערכאות הקודמות. אשר לטענת המבקש 2, לפיה לא היה מקום להגיש נגדו את כתב האישום, מאחר שהוא איננו בעל הנכס מושא הבניה החורגת, אין בידי לקבל טענה זו. סעיפי העבירות, בהן הורשע המבקש 2, אינם מייחדים עצמם, כלל ועיקר, לבעל המקרקעין, והם חלים, בשינויים המחוייבים, גם על כל מי שמבצע בנייה חורגת במקרקעין, כמו גם על מי שמשתמש בהם, באותן הנסיבות (סעיף 208(א)(6)-(7) לחוק התכנון והבניה).

9. לפיכך, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, י"ח בכסלו התשע"ו (30.11.2015).

ש ו פ ט